

Látatlanban

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXIV. évfolyam, 3. szám, 2020. január 17.

Afonso Cruz: Festő a mosogató alatt. Fordította Király Szabolcs. Typotex Kiadó, Budapest, 2019, 167 oldal, 2800 Ft

A könyv hátsó borítója és szerzői utószava, az *Epilógus* is elárulja, hogy a regény cselekménye megtörtént eseményeken alapul. Cruz apai nagyszülei az óceánparti Portugáliában, Figueira da Foz-i házukban a második világháború alatt valóban bújtattak egy Szlovákiából menekült, Amerikába tartó, pontosabban oda visszatérni kívánó zsidó származású férfit, egy Ivan Sors nevű festőt. Egykori jelenlétének emlékét nemcsak a családi legendárium és néhány felidézett pontos dátum, hanem egy-két a lakásban maradt tárgyi emlék és a rejtőzés hónapjai alatt festett pár Sors-festmény is megőrizte (az *Epilógus*ban mindezekről a regény fiktív materiájába bekerülő tárgyakról fényképfelvételek is láthatók). Mert hát a *Festő a mosogató alatt* végül is Afonso Cruzhoz méltóan vérbeli fikció, az Ivan Sors névből a regényben Jozef Sors lesz, és a szöveg voltaképpen az ő kitalált, regénnyé írt története, ha úgy tetszik, a fejlődésregénye, amelyben a címet adó motívum, a portugáliai bujkálás az első pillantásra várhatónál igazából kisebb akcentust kap.